

ਬਿਲਾਵਲੁ ਮਹਲਾ ੫ ॥ ਰਾਖੁ ਸਦਾ ਪ੍ਰਭ ਅਪਨੈ ਸਾਥ ॥ ਤੂ ਹਮਰੋ ਪ੍ਰੀਤਮੁ ਮਨਮੋਹਨੁ ਤੁਝ ਬਿਨੁ
ਜੀਵਨੁ ਸਗਲ ਅਕਾਥ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥ ਰੰਕ ਤੇ ਰਾਉ ਕਰਤ ਖਿਨ ਭੀਤਰਿ ਪ੍ਰਭੁ ਮੇਰੋ ਅਨਾਥ ਕੋ
ਨਾਥ ॥ ਜਲਤ ਅਗਨਿ ਮਹਿ ਜਨ ਆਪਿ ਉਧਾਰੇ ਕਰਿ ਅਪੁਨੇ ਦੇ ਰਾਖੇ ਹਾਥ ॥ ੧॥ ਸੀਤਲ ਸੁਖੁ
ਪਾਇਓ ਮਨ ਤ੍ਰਿਪਤੇ ਹਰਿ ਸਿਮਰਤ ਸ੍ਰਮ ਸਗਲੇ ਲਾਥ ॥ ਨਿਧਿ ਨਿਧਾਨ ਨਾਨਕ ਹਰਿ ਸੇਵਾ ਅਵਰ
ਸਿਆਨਪ ਸਗਲ ਅਕਾਥ ॥੨॥੬॥੧੨੨॥ {ਪੰਨਾ 828}

ਪਦਅਰਥ:- ਅਪਨੈ ਸਾਥ—ਆਪਣੇ ਨਾਲ, ਆਪਣੇ ਚਰਨਾਂ ਵਿਚ। ਪ੍ਰਭ—ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ! ਹਮਰੋ—ਅਸਾਡਾ। ਮਨ
ਮੋਹਨੁ—ਮਨ ਨੂੰ ਮੋਹਣ ਵਾਲਾ। ਸਗਲ—ਸਾਰਾ। ਅਕਾਥ—ਅਕਾਰਥ। 1। ਰਹਾਉ।

ਰੰਕ—ਕੰਗਾਲ। ਤੇ—ਤੋਂ। ਰਾਉ—ਰਾਜਾ। ਭੀਤਰਿ—ਵਿਚ। ਕੋ—ਦਾ। ਨਾਥ—ਖਸਮ। ਜਲਤ—ਸੜਦਿਆਂ ਨੂੰ।
ਉਧਾਰੇ—ਬਚਾ ਲੈਂਦਾ ਹੈ। ਕਰਿ—ਬਣਾ ਕੇ। ਦੇ ਹਾਥ—ਹੱਥ ਦੇ ਕੇ। 1।

ਸੀਤਲ—ਠੰਢ ਦੇਣ ਵਾਲਾ, ਸ਼ਾਂਤੀ ਦੇਣ ਵਾਲਾ। ਤ੍ਰਿਪਤੇ—ਰੱਜ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਸਿਮਰਤ—ਸਿਮਰਦਿਆਂ। ਸ੍ਰਮ—
ਥਕੇਵੇਂ, ਦੌੜ-ਭੱਜਾਂ, ਭਟਕਣਾ। ਸਗਲੇ—ਸਾਰੇ। ਨਿਧਿ ਨਿਧਾਨ—ਖਜ਼ਾਨਿਆਂ ਦਾ ਖਜ਼ਾਨਾ। ਸੇਵਾ—ਭਗਤੀ।
ਅਵਰ—ਹੋਰ। ਸਿਆਨਪ—ਚਤੁਰਾਈ। 2।

ਅਰਥ:- ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ! ਸਾਨੂੰ ਤੂੰ ਸਦਾ ਆਪਣੇ ਚਰਨਾਂ ਵਿਚ ਟਿਕਾਈ ਰੱਖ। ਤੂੰ ਸਾਡਾ ਪਿਆਰਾ ਹੈ, ਤੂੰ ਸਾਡੇ ਮਨ ਨੂੰ ਖਿੱਚ
ਪਾਣ ਵਾਲਾ ਹੈ। ਤੈਥੋਂ ਵਿਛੁੜ ਕੇ (ਅਸਾਂ ਜੀਵਾਂ ਦੀ) ਸਾਰੀ ਹੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵਿਅਰਥ ਹੈ। 1। ਰਹਾਉ।

ਹੇ ਭਾਈ! ਮੇਰਾ ਪ੍ਰਭੂ ਨਿਖਸਮਿਆਂ ਦਾ ਖਸਮ ਹੈ, ਇਕ ਖਿਨ ਵਿਚ ਕੰਗਾਲ ਨੂੰ ਰਾਜਾ ਬਣਾ ਦੋਂਦਾ ਹੈ (ਤ੍ਰਿਸ਼ਨਾ ਦੀ)
ਅੱਗ ਵਿਚ ਸੜਦਿਆਂ ਨੂੰ ਸੇਵਕ ਬਣਾ ਕੇ ਆਪ ਬਚਾ ਲੈਂਦਾ ਹੈ, ਆਪਣੇ ਬਣਾ ਕੇ ਹੱਥ ਦੇ ਕੇ, ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਰੱਖਿਆ
ਕਰਦਾ ਹੈ। 1।

ਹੇ ਭਾਈ! ਪਰਮਾਤਮਾ ਦਾ ਨਾਮ ਸਿਮਰਦਿਆਂ ਸ਼ਾਂਤੀ ਦੇਣ ਵਾਲਾ ਆਨੰਦ ਮਿਲ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਮਨ (ਮਾਇਆ ਦੀ
ਤ੍ਰਿਸ਼ਨਾ ਵਲੋਂ) ਰੱਜ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, (ਮਾਇਆ ਦੀ ਖਾਤਰ) ਸਾਰੀਆਂ ਭਟਕਣਾਂ ਮੁੱਕ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਹੇ ਨਾਨਕ!
ਪਰਮਾਤਮਾ ਦੀ ਸੇਵਾ-ਭਗਤੀ ਹੀ ਸਾਰੇ ਖਜ਼ਾਨਿਆਂ ਦਾ ਖਜ਼ਾਨਾ ਹੈ। (ਮਾਇਆ ਦੀ ਖਾਤਰ ਵਰਤੀ ਹੋਈ) ਹੋਰ
ਸਾਰੀ ਚਤੁਰਾਈ (ਪ੍ਰਭੂ ਦੀ ਸੇਵਾ-ਭਗਤੀ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ) ਵਿਅਰਥ ਹੈ। 2। 6। 122।